

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 7” ประจำปี 2566
วันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม 2566 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ..การสอนเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนามารยาททาง : กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Instruction through Social-story Infographics to Develop Verbal Etiquette: Case Study a Ninth Grader
 with Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓			-
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		✓		ชื่อเรื่อง ในของ คำว่า “Ninth Grader” น่าจะใช้คำว่า Secondary 3 หรือ Mutthayomsuksa 3 หรือ Grade 9th หรือ 9th Grade
3. บทนำ		✓		ควรมีการใส่อ้างอิงของข้อความที่ได้นำมาจากความคิดเห็นของผู้อื่น
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			-
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	-			-
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓			-
7. ผลการวิจัย	✓			-
8. สรุปผลการวิจัย	✓			-
9. อภิปรายผล	✓			-
10. ข้อเสนอแนะ	✓			-
11. เอกสารอ้างอิง	✓			-
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			-

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

การสอนเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนามารยาททางวาจา : กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบสลับกลับ (ABAB Reversal Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิก และศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้น กรณีศึกษา คือ นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ห้องเรียนเรียนรวม จำนวน 1 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เครื่องมือปฏิบัติการ ประกอบไปด้วย แผนการสอนเรื่องราวทางสังคม จำนวน 6 แผน และเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 6 เรื่อง โดยสอนมารยาททางวาจาผ่านเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิกตามแผนการสอนในคาบกิจกรรมโฮมรูมในวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ในระยะ B(1) และ B(2) เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบไปด้วยแบบบันทึกความถี่ของข้อมูล (Frequency Data Sheet) โดยสังเกตพฤติกรรมในวิชาภาษาไทยในระยะ A(1), B(1), A(2) และ B(2) และบันทึกหลังการสอน วิเคราะห์ข้อมูลความถี่จากการสังเกตพฤติกรรม

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการพัฒนาคุณภาพของแผนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านของทุกแผนการสอน และมีความเหมาะสมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.08) และผลการพัฒนาคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิกมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านของทุกเรื่องและมีความเหมาะสมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.03) แสดงให้เห็นคุณภาพของแผนการสอนและเรื่องราวทางสังคม 2. มารยาททางวาจาที่กรณศึกษาแสดงออกในชั้นเรียนระยะที่ 1 A(1) ค่าเฉลี่ยคือ 9.20 ครั้ง ในระยะที่ 2 B(1) ค่าเฉลี่ยคือ 7.40 ครั้ง ในระยะที่ 3 A(2) ค่าเฉลี่ยคือ 8.50 ครั้ง และในระยะที่ 4 B(2) ค่าเฉลี่ยคือ 4.95 ครั้ง แสดงให้เห็นว่ามารยาททางวาจาที่ไม่เหมาะสมลดลง

คำสำคัญ: เรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิก, มารยาททางวาจา, นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น

The Instruction through Social-story Infographics to Develop Verbal Etiquette:

Case Study a Ninth Grader with Attention Deficit Hyperactivity Disorder

น่าจะใช้คำว่า Secondary 3 (ADHD)
หรือ Mutthayomsuksa 3
หรือ Grade 9th หรือ 9th Grade

ABSTRACT

This experimental research introduced ABAB Reverse Design. The purposes were to develop social-story infographics and to study the result of the instruction with social-story infographics to develop verbal etiquette of Attention-Deficit-Hyperactivity-Disorder (ADHD) students. A 2022 ninth grader was chosen from an inclusive classroom with purposive sampling as the case study. The research instruments were an operating tool that included six social-story-infographic lesson plans and social-story infographics. The experiments were through instruction in homeroom class on Mondays, Wednesdays, and Fridays. During the B(1) and B(2) phases, the instrument employed to collect data were Frequency Data Sheets – used for behavior observations in A(1), B(1), A(2), B(2) - and Post-Lesson Reports. The data was analyzed and presented in frequency tables and graphs.

The results showed that the development outcomes of the lesson plans and graphics were the highest suitable in all aspects and total suitability, with the former having $\bar{x} = 3.17$ and S.D. = 0.08 and the latter having $\bar{x} = 3.69$ and S.D. = 0.03, which indicated qualities of the research instruments. Plus, the average frequencies of the developed verbal etiquette in A(1), B(1), A(2), and B(2) were 9.20, 7.40, 8.50, and 4.95 times, respectively.

Keywords: social-story infographics, verbal etiquette, Attention-Deficit-Hyperactivity-Disorder (ADHD) students

บทนำ

โรคสมาธิสั้นเป็นโรคที่ถูกกล่าวถึงและรายงานในเอกสารทางการแพทย์มายาวนานมากกว่า 240 ปี แม้ว่าการบรรยายถึงอาการสมาธิสั้นในอดีตจะแตกต่างกันบ้างในเอกสารวิชาการแต่ละชั้น แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ผู้ป่วยจะมีอาการขาดสมาธิ ไม่จดจ่อ เหม่อลอย อยู่ไม่นิ่ง วู่วาม หุนหันพลันแล่น และอาการเหล่านี้ก่อให้เกิดผลลบต่อผู้ป่วยในด้านการเรียน การทำงาน การเข้าสังคม และการใช้ชีวิตทั่วไป (ชาญวิทย์ พรนภดล, 2563) โรคสมาธิสั้น จัดอยู่ในกลุ่มโรคที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการของสมอง (Neurodevelopmental Disorders) โดยที่เด็กจะมีความบกพร่องของสมองมาตั้งแต่เกิด ซึ่งอาจจะเกิดได้จากหลายสาเหตุ ได้แก่ พันธุกรรม ปัญหาระหว่างการตั้งครรภ์ แม่ดื่มสุรา สูบบุหรี่ มีภาวะติดเชื้อ มีภาวะแทรกซ้อน หรือได้รับสารพิษ (เช่น สารตะกั่ว) ทำให้สมองของเด็กมีพัฒนาการผิดปกติ ซึ่งความบกพร่องนี้ไม่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา แต่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการควบคุมตัวเอง ทำให้เด็กแสดงปัญหาพฤติกรรมออกมา 3 ด้านหลัก ๆ ได้แก่ ขนอยู่ไม่นิ่ง (Hyperactivity) หุนหันพลันแล่น (Impulsivity) และ ขาดสมาธิ (Inattention) (กรมสุขภาพจิต, 2565) แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดโรคสมาธิสั้นได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จากเดิมที่เชื่อว่าสาเหตุเกิดจากการเลี้ยงดูที่บกพร่อง มาถึงเกิดการบาดเจ็บของสมอง (Brain Damage) มาถึงการทำงานที่บกพร่องของสมอง (Brain Dysfunction) จนกระทั่งในยุคปัจจุบันนี้เชื่อว่าโรคสมาธิสั้นเป็นโรคพัฒนาการทางสมองที่บกพร่อง (Neurodevelopmental Disorder) ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม (ชาญวิทย์ พรนภดล, 2563)

อัตราความชุกของโรคสมาธิสั้นทั่วโลกอยู่ที่ประมาณร้อยละ 3 – 5 สำหรับประเทศไทยพบจำนวนเด็กที่มีอาการโรคสมาธิสั้นอยู่ประมาณร้อยละ 5 – 8 นั้นหมายความว่า ถ้าในห้องเรียนหนึ่งห้องมีเด็กอยู่ 40 คน แต่ละห้องจะมีเด็กที่ป่วยเป็นโรคสมาธิสั้นอย่างน้อย 2-3 คน โดยพบในเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิง ซึ่งเด็กผู้ชายมักจะมีอาการขนอยู่ไม่นิ่ง คุณครูมักจะสังเกตเห็นอาการได้ชัดเจนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 เพราะเด็กมักจะก่อวุ่นวายในห้องเรียน อาจรบกวนการสอนของครู แต่เด็กผู้หญิงมักจะมีอาการชนิดเหม่อ ใจลอย ขี้หลงขี้ลืม ทำงานช้า ทำงานไม่เสร็จ (กรมสุขภาพจิต, 2565)

ผลกระทบที่พบได้บ่อยในเด็กวัยเรียน ได้แก่ ปัญหาการเรียน จากการศึกษาพบว่า เด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นนั้น ไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ส่งผลให้มีผลการเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ เรียนรู้ได้ช้า ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ส่งผลให้สอบตก โดยปัญหาดังกล่าวเด่นชัดขึ้นเมื่อเลื่อนสู่ชั้นเรียนในระดับที่สูงขึ้น ปัญหาสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลรอบข้าง มักมีที่มาจาก การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะซึ่งก่อให้เกิดความรำคาญแก่บุคคลรอบข้าง และนำไปสู่การถูกตำหนิ ถูกลดโทษ และถูกลดโทษ ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกด้อยค่าในตนเองและเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ปัญหาการเข้าสังคมมักเกิดจากการที่เด็กไม่ทราบวิธีการเล่นหรือปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กทั่วไป จึงมักถูกเพื่อนปฏิเสธ โดยปัญหาดังกล่าวพบบ่อยในผู้ป่วยที่มีอาการขนอยู่ไม่นิ่งหุนหันพลันแล่นเป็นหลัก (ชาญวิทย์ พรนภดล, 2563) ผลกระทบในด้าน การเรียนรู้ของเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นในด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รอบข้างและการเข้าสังคมนั้น เด็กควรได้รับการฝึกฝน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะทางสังคมนั้นก็คือการสื่อสารทางวาจาหรือทักษะการพูดของเด็ก เพราะการแสดงกิริยา ท่าทาง และวาจาที่มีความสุภาพ อ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลภายใต้ชนบทประเพณีไทย ที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เข้ากับผู้อื่นได้ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างราบรื่นนั้น เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่ทรงคุณค่าสมควรที่จะถ่ายทอดสืบทอดกันไป การอบรมให้เด็กเป็นผู้มีมารยาท ทางวาจาที่ดีจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการมีทักษะทางสังคมให้แก่เด็ก

นอกจากนี้แล้วการพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์จากผู้พูด โดยใช้วัจนภาษา และอวัจนภาษาไปยังผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนองได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด การพูดนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในทางวิชาการการพูดสามารถนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการด้านต่าง ๆ การพูดมีความสำคัญมาก ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ สังคมตลอดจนนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า วิธีการช่วยเหลือทักษะทางสังคมให้กับเด็กสมาธิสั้นมีดังนี้ การใช้โปรแกรมพัฒนาพฤติกรรม การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา การเสริมแรงทางบวก การตั้งกฎในชั้นเรียน นอกจากนี้แล้วยังมีอีกวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพก็คือ การสอนด้วยเรื่องราวทางสังคม เรื่องราวทางสังคม (Social Story) คือ หนังสืออ่านที่ทำขึ้นตามกรอบแนวคิดของ แครอล เกรย์ (Carol Gray) นำมาพัฒนารูปแบบของการเขียนเนื้อหาในหนังสือเพื่อใช้เป็นหนังสือที่อ่านร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก เรื่องราวทางสังคมถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ให้รู้จักการแสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสมผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือที่ส่งเสริมความคิดเชิงบวกให้กับเด็ก การอธิบายถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามความคาดหวังและการตอบสนองของคนในสังคม เช่น การพัฒนาปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแสดงมารยาทที่ถูกต้อง ในสังคมตลอดจนการทำกิจวัตรประจำวันที่เหมาะสม เป็นต้น โดยมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละคนแต่ละเหตุการณ์ **ตรงส่วนนี้ควรมีการใส่อ้างอิงด้วย**

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศไทยพบว่า มีการนำเรื่องราวทางสังคม (Social Story) มาทดลองใช้ในการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะทางสังคมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้กับนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นอย่างหลากหลาย มีการใช้เทคนิคกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายมาช่วยกระตุ้นเตือนด้วย เช่น การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา การเสริมแรงทางบวก การตั้งกฎในชั้นเรียน เป็นต้น ทั้งนี้นอกจากใช้เรื่องราวทางสังคมในรูปแบบที่เป็นหนังสืออ่านแล้วยังมีการปรับประยุกต์เป็นสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมตามความสนใจและช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง เช่น การ์ดพลัง คลิปวิดีโอ รูปภาพ เป็นต้น **ตรงส่วนนี้ควรมีการใส่อ้างอิงด้วย**

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเพิ่มเติมอีกว่าหากมีการใช้กลยุทธ์อื่น ๆ ที่เด็กสมาธิสั้นให้ความสนใจจะช่วยเสริมให้เรื่องราวทางสังคมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าสื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ที่ไม่ซับซ้อนเห็นภาพได้ชัดเจนและสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างรวดเร็วในหน้าเดียว นั่นคือ อินโฟกราฟิก (Infographic) หรือ อินฟอร์เมชันกราฟิก (Information Graphic) ซึ่งเป็นการนำเสนอความรู้หรือนำเสนอข้อมูลที่มีความซับซ้อนด้วยภาพ ทำให้อธิบายเนื้อหาหรือข้อมูลที่ต้องการสื่อสารได้อย่างชัดเจนและมีความรวดเร็วมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้อ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการต่อยอดจากสิ่งที่ได้รับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ อวยพร สะอาด (2560) ที่กล่าวว่า Pictogram ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในอินโฟกราฟิกจะสามารถช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่ได้ดูสื่อประเภทนี้ ดังนั้นหัวใจสำคัญในการออกแบบอินโฟกราฟิกนั่นก็คือ ผู้ออกแบบจะต้องออกแบบให้สร้างสรรค์และรู้จักวิเคราะห์ข้อมูลให้ดี เพื่อให้การสื่อสารจากอินโฟกราฟิกเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความคิดสร้างสรรค์ตามมาได้มากที่สุด ในปัจจุบันอินโฟกราฟิกเป็นสื่อที่กำลังได้รับความนิยมในวงการโฆษณาและถูกนำไปใช้ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ป้าย แผนที่ สถิติศาสตร์ ข้อมูลทางคณิตศาสตร์ การรณรงค์เชิญชวน เป็นต้น ดังนั้นการใช้อินโฟกราฟิกจึงสามารถนำมาประยุกต์เป็นเรื่องราวทางสังคมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นได้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในชั้นเรียนของครูผู้วิจัยและจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนกรณีศึกษามักมีพฤติกรรมมารยาทในชั้นเรียนที่ไม่เหมาะสมและเป็นปัญหา ได้แก่ พูดมาก พูดแทรก พูดขัดจังหวะ พูดโผงผาง ไม่รู้จักการขออนุญาตด้วยการ ยกมือก่อนที่จะพูด พูดด้วยถ้อยคำหยาบคายที่ไม่สุภาพ ไม่รู้จักกาลเทศะ ซึ่งก่อให้เกิดความรำคาญแก่บุคคลรอบข้างและนำไปสู่การถูกตำหนิ ถูกต่อว่า และถูกลงโทษทั้งจากเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเองและจากครูผู้สอนในแต่ละวิชาด้วยการอบรมให้เด็กสมาธิสั้นเป็นผู้มีมารยาททางวาจาที่ดีจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กสมาธิสั้นได้

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนามารยาททางวาจาของเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นโดยใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนามารยาททางวาจาของตนเองให้แสดงออกได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ และยกมือขออนุญาตก่อนพูด โดยนักเรียนกรณีศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านมารยาททางวาจา จำนวน 1 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกรณีศึกษาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จากการสังเกตพฤติกรรมและจากการวินิจฉัยของแพทย์ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านความรู้ความเข้าใจในการแสดงมารยาททางวาจาที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องเรียน ครู ผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ในสังคมดีขึ้นและนักเรียนดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น
2. เพื่อศึกษาผลการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กรณีศึกษา

นักเรียนสมาธิสั้นที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะสมาธิสั้น ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาเนื่องจาก เมื่อรับประทานยานักเรียนจะมีพฤติกรรมไม่โง่งาย หงุดหงิดง่าย ด่าทอเพื่อนเมื่อไม่พอใจรวมถึงชกต่อยเพื่อนเมื่อไม่ได้ตั้งใจ ผู้ปกครองจึงหยุดการรักษาด้วยยา มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัวอื่น ไม่มีประวัติเจ็บป่วยที่รุนแรงหรือได้รับอุบัติเหตุที่รุนแรง ไม่มีประวัติการแพ้ยาอื่น สายตาปกติ ประสิทธิภาพในการได้ยินปกติ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ห้องเรียนเรียนรวม จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยนักเรียนได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือปฏิบัติการ

2.1.1 แผนการสอนเรื่องราวทางสังคมของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 จำนวน 6 แผน

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยเรื่องราวทางสังคมและพฤติกรรมของเด็กสมาธิสั้น
- 2) ออกแบบแผนการสอน โดยประมวลแนวทางที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยเรื่องราวทางสังคมและพฤติกรรมของเด็กสมาธิสั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและจัดทำแผนการสอนตามทฤษฎีรูปแบบการสอนทักษะทางสังคมของออลฮอฟ (Ollhoff, 2004) (การอธิบายทักษะ, การแสดงออกถึงทักษะ และการฝึกฝนทักษะ) เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง พูดเพราะเสนาะหู

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง พูดดีมีมิตร ไม่ตรีจิตขึ้นบาน

แผนการสอนที่ 3 เรื่อง พูดจาสุภาพมีเพื่อนมากนกหนา

แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เด็กดีน่ารักรู้จักยกมือขออนุญาต

แผนการสอนที่ 5 เรื่อง ครูครับ ผมขออนุญาตครับ

แผนการสอนที่ 6 เรื่อง รोज़หะจะน่ารัก

3) นำแผนการสอน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษและด้านการปรับพฤติกรรม
จำนวน 5 ท่านตรวจสอบ ผลการประเมินพบว่า แผนการสอนทั้ง 6 แผนมีส่วนที่ต้องพัฒนาปรับปรุงเพิ่มเติม

4) นำแผนการสอนมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อความเหมาะสมของ
เนื้อหา วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาในการสอน ได้แก่ กิจกรรมบางช่วงยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
การวัดและประเมินผลยังไม่ชัดเจน กิจกรรมแต่ละขั้นควรขยายความให้ละเอียดเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจง่ายและ
เห็นภาพชัดเจน แบบฝึกทักษะบางข้อไม่ชัดเจนและไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเป้าหมายในแต่ละแผน เป็นต้น

5) ผู้วิจัยนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์คุณภาพและความเหมาะสมของเนื้อหาของ
แผนการสอน โดยการหาคุณภาพของแผนการสอนจะใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
(Likert Rating Scale) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เหมาะสมเลย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับการพิจารณาเครื่องมือนี้ ใช้เกณฑ์ตามข้อเสนอแนะของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) คือ ต้อง
มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต้องไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่าสามารถนำเครื่องมือไป
ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

6) นำแผนการสอนฉบับสมบูรณ์ไปใช้จริง

2.1.2 เรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 6 เรื่อง

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยเรื่องราวทางสังคมและพฤติกรรม
ของเด็กสมาธิสั้นโดยศึกษาจากเอกสารเทคนิคการสร้างเรื่องราวทางสังคมของ (Gray,2007) ประกอบไปด้วย 1.ส่วนที่มองเห็น
(รูปภาพ) 2.ส่วนบรรยาย (เนื้อเรื่อง) 3.คำชี้แนะ (เพื่อโน้มน้าวให้เห็นพฤติกรรมเป้าหมาย)

2) ออกแบบเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก โดยประมวลแนวทางที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยเรื่องราวทางสังคมและพฤติกรรมของเด็กสมาธิสั้นให้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการปรับพฤติกรรม ประกอบไปด้วย 1.ส่วนที่มองเห็น (รูปภาพ) 2.ส่วนบรรยาย (เนื้อเรื่อง) 3.คำชี้แนะ
(เพื่อโน้มน้าวให้เห็นพฤติกรรมเป้าหมาย) จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 เรื่อง พุดเพราะเสนาะหู

เรื่องที่ 2 เรื่อง พุดดีมีมิตร ไม่ตรีจิตขึ้นบาน

เรื่องที่ 3 เรื่อง พุดจาสุภาพมีเพื่อนมากนักรัก

เรื่องที่ 4 เรื่อง เด็กดีน่ารักรู้จักยกมือขออนุญาต

เรื่องที่ 5 เรื่อง ครูครับ ผมขออนุญาตครับ

เรื่องที่ 6 เรื่อง รोज़หะจะน่ารัก

3) นำเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก ทั้ง 6 เรื่อง ที่ผู้วิจัยออกแบบ ไปให้ผู้ทรงเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษ ด้านการปรับพฤติกรรม และด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 ท่านตรวจสอบผลการประเมินพบว่า เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกทั้ง 6 เรื่องมีส่วนที่ต้องพัฒนาปรับปรุง

4) นำเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ปรับแบบตัวอักษรให้อ่านง่าย หัวข้อเรื่องควรโดดเด่นมากกว่านี้ เพิ่มความชัดเจนของภาพ ขนาดของภาพบางภาพมีขนาดเล็กเกินไป เนื้อเรื่องบางช่วงยังขาดความเชื่อมโยง เป็นต้น

5) ผู้วิจัยนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์คุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก โดยการหาคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก จะใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Rating Scale) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เหมาะสมเลย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับการพิจารณาเครื่องมือนี้ ใช้เกณฑ์ตามข้อเสนอแนะของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) คือ ต้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต้องไม่เกิน 1.00 จึงถือว่าสามารถนำเครื่องมือไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

6) นำเรื่องราวทางสังคมแบบสมบูรณ์ไปใช้ในการปรับพฤติกรรม

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบบันทึกความถี่ของข้อมูล Frequency Data Sheet

2) บันทึกหลังแผนการสอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ใช้เวลาในการสังเกตตามระยะ ABAB ดังนี้ ในระยะ A(1) และ ระยะ A(2) ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตมารยาททางวาจาโดยที่ไม่ได้สอนมารยาททางวาจาแล้วบันทึกลงใน Frequency Data Sheet ระยะละ 5 ครั้ง และในระยะ B(1) และ ระยะ B(2) ผู้วิจัยสอนมารยาททางวาจาด้วยเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิกแล้วบันทึกผลการสอนลงในบันทึกหลังแผนการสอน ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนแล้วบันทึกลงใน Frequency Data Sheet ระยะละ 10 ครั้ง รวมการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตทั้งสิ้น 30 ครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลการปรับพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละระยะจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางวาจาของกรณีศึกษาโดยใช้ค่าความถี่และค่าเฉลี่ย

2) หาความเที่ยงเพื่อวัดความคลาดเคลื่อนในการสังเกตพฤติกรรมของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย หากค่าความเที่ยงของผู้สังเกตมีค่าสูงกว่า 80 แสดงว่าความคลาดเคลื่อนในการสังเกตพฤติกรรมมีน้อย ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ แต่หากค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตมีค่าต่ำกว่า 80 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนในการสังเกตพฤติกรรมมีมาก ข้อมูลที่ได้ไม่น่าเชื่อถือ

(บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2555) โดยการใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{ค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต (R)} = \frac{\text{จำนวนความถี่ที่น้อยลงจากการสังเกต} \times 100}{\text{จำนวนความถี่ที่มากขึ้นจากการสังเกต}}$$

3) เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นก่อนและหลังการใช้
สอนด้วยเรื่องราวทางสังคมในแต่ละช่วงของการทดลอง

4.2 การสังเคราะห์ข้อมูลและการตอบคำถามวิจัย

1) การแปลผลข้อมูลการพัฒนาแผนการสอนและเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิก ผู้วิจัยนำผลการประเมิน
ของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายระดับ
คุณภาพ ตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 – 0.80 มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.81 – 1.60 มีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.61 – 2.40 มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.41 – 3.20 มีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.21 – 4.00 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2) นำข้อมูลค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมทางวาจาออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ระยะเส้นฐาน ระยะการสอนพฤติกรรม ระยะ
หยุดยั้งและระยะการสอนพฤติกรรม

3) อธิบายประเด็นสำคัญจากการนำเสนอข้อมูลถึงผลของการศึกษาการใช้การสอนเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่อ
อินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนกรณีศึกษา

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะ
สมาธิสั้น พบว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นทั้งหมด 6 แผน มี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านของทุกแผนการสอน ดังนี้ แผนที่ 1 ($\bar{X}$ = 3.57, S.D. = 0.18) แผนที่ 2
($\bar{X}$ = 3.75, S.D. = 0.26) แผนที่ 3 ($\bar{X}$ = 3.57, S.D. = 0.14) แผนที่ 4 ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.29) แผนที่ 5 ($\bar{X}$ = 3.78, S.D.
= 0.33) แผนที่ 6 ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.33) และมีความเหมาะสมรวมทั้ง 6 แผนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. =
0.08) และผลการพัฒนาคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกทั้ง 6 เรื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ในทุก ๆ ด้านของทุกเรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ 1 ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = 0.17) เรื่องที่ 2 ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.20) เรื่องที่ 3 ($\bar{X}$ = 3.63,
S.D. = 0.20) เรื่องที่ 4 ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.17) เรื่องที่ 5 ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.16) เรื่องที่ 6 ($\bar{X}$ = 3.77, S.D. = 0.09)
และมีความเหมาะสมรวมทั้ง 6 เรื่องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = 0.03)

2. ผลการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้น พบว่า
มารยาททางวาจาที่กรณีศึกษาแสดงออกในชั้นเรียน ในระยะที่ 1 A(1) ระยะเส้นฐาน เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่สูงสุดคือ
9.20 ครั้ง/คาบ ในระยะที่ 2 B(1) เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่ลดลงจากระยะที่ 1 โดยค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 7.40 ครั้ง/คาบ
ระยะที่ 3 A(2) มีค่าเฉลี่ยความถี่เพิ่มขึ้นจากระยะที่ 2 ค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 8.50 ครั้ง/คาบ และในระยะที่ 4 B(2) พบว่า
มารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณีศึกษาลดลงจากทุกระยะ คือมีค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 4.95 ครั้ง/คาบ

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

1. ผลการพัฒนาเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น พบว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้นทั้งหมด 6 แผน ได้แก่ แผนการสอนที่ 1 เรื่อง พุดเพราะเสนาหุ แผนการสอนที่ 2 เรื่อง พุดดีมีมิตร ไม่ตรีจิตขึ้นบาน แผนการสอนที่ 3 เรื่อง พุดจาสุภาพมีเพื่อนมากนักรา แผนการสอนที่ 4 เรื่อง เด็กดีน่ารักรู้จักยกมือขออนุญาต แผนการสอนที่ 5 เรื่อง ครูครับ ผมขออนุญาตครับ แผนการสอนที่ 6 เรื่อง รอจังหวะจะน่ารัก ทั้ง 6 แผนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านของทุกแผนการสอน และมีความเหมาะสมรวมทั้ง 6 แผนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.08) และผลการพัฒนาคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกทั้ง 6 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 พุดเพราะเสนาหุ เรื่องที่ 2 พุดดีมีมิตร ไม่ตรีจิตขึ้นบาน เรื่องที่ 3 พุดจาสุภาพมีเพื่อนมากนักรา เรื่องที่ 4 เด็กดีน่ารักรู้จักยกมือขออนุญาต เรื่องที่ 5 ครูครับ ผมขออนุญาตครับ และเรื่องที่ 6 รอจังหวะจะน่ารัก ทั้ง 6 เรื่องมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุก ๆ ด้านของทุกเรื่องและมีความเหมาะสมรวมทั้ง 6 เรื่องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.03) แสดงให้เห็นคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

2. ผลการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น พบว่า มารยาททางวาจาที่กรณศึกษาแสดงออกในชั้นเรียน ในระยะที่ 1 A(1) ระยะเส้นฐาน เป็นระยะที่ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกมารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณศึกษาโดยที่ไม่ได้ให้การปรับพฤติกรรมใดๆ ซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่สูงที่สุดคือ 9.20 ครั้ง/คาบ ในระยะที่ 2 B(1) ระยะการสอนพฤติกรรมโดยใช้การสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิกให้กับกรณศึกษาซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่ลดลงจากระยะที่ 1 โดยค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 7.40 ครั้ง/คาบ ในระยะที่ 3 A(2) ระยะหยุดยังเป็นระยะที่ผู้วิจัยยุติการให้การปรับพฤติกรรมโดยกลับไปใช้กระบวนการเช่นเดียวกับระยะที่ 1 ซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่เพิ่มขึ้นจากระยะที่ 2 โดยค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 8.50 ครั้ง/คาบ และในระยะที่ 4 B(2) ระยะการสอนพฤติกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก พบว่ามารยาททางวาจาชั้นเรียนของกรณศึกษาลดลงจากทุกระยะ คือมีค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 4.95 ครั้ง/คาบ จะเห็นได้ว่าการแสดงมารยาททางวาจาที่ไม่เหมาะสมซึ่งได้แก่การพูดคำหยาบและการพูดแทรกของกรณศึกษาลดลงนั้นน่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการสอนพฤติกรรมโดยใช้การสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของกรณศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยความถี่มารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณศึกษา ในระยะที่ 1 และระยะที่ 3 กรณศึกษามีมารยาททางวาจาที่ไม่พึงประสงค์สูงกว่าระยะที่ 2 และระยะที่ 4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิกสามารถทำให้มารยาททางวาจาที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลงได้ และจากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแผนการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้นทั้ง 6 แผน และการพัฒนาคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกทั้ง 6 เรื่องนั้น มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนามารยาททางวาจาให้กับนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นได้ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของกรณศึกษามีความสำคัญยิ่งในการเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนามารยาททางวาจาให้กับกรณศึกษาเพื่อให้เข้าใจในทักษะทางสังคมที่ควรแสดงออกได้ถูก

กาลเทศะ นอกจากนั้นยังส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งจะก่อให้เกิดการยอมรับจากบุคคลอื่น ส่งผลให้
กรณีศึกษาสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทักษะทางสังคม (มารยาททางวาจา) นับเป็นพื้นฐานที่
สำคัญของบุคคล ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนและปลูกฝังเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยการฝึกฝนทักษะ
ทางสังคมนั้นสามารถบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนได้ตามปกติและสามารถจัดกิจกรรมฝึกทักษะทางสังคมได้โดยตรง
สอดคล้องกับแนวคิดของ Ollhoff (2004) ที่ได้นำเสนอรูปแบบในการสอนทักษะทางสังคมตามกระบวนการในการสอนทักษะ
ทางสังคมโดยตรง หรือที่เรียกว่า อี เอส พี (ESP) มี 3 ขั้นตอน คือ การอธิบายทักษะ (Explain) การแสดงออกถึงทักษะ
(Show) และการฝึกฝนทักษะ (Practice) เป็นการให้กรณีศึกษาได้เข้าใจทักษะที่ถูกต้องก่อน และได้ฝึกฝนทักษะทางสังคมที่ได้
เรียนรู้มาแล้ว โดยผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์เพื่อให้กรณีศึกษาได้ลองปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบขั้นตอนใน
การสอนทักษะทางสังคมตามแนวคิดดังกล่าวมาออกแบบและพัฒนาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนามารยาททาง
วาจาให้กับกรณีศึกษาประกอบกับการใช้สื่ออินโฟกราฟิก ที่เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านภาพหรือกราฟิก ซึ่งบ่งชี้ถึงข้อมูล
ไม่ว่าจะเป็นสถิติ ความรู้ ตัวเลข หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ เรียกได้ว่า เป็นตัวแทนข้อมูลสื่อมาเป็นภาพโดยช่วยในการนำเสนอ
ข้อมูลที่เข้าใจยาก มีความซับซ้อนหรือข้อมูลจำนวนมาก ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น แล้วนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์
ช่วยลดเวลาในการอธิบายเพิ่มเติม ส่งผลให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Wang Kai (2013) ที่ได้กล่าวว่า
Infographic (อินโฟกราฟิก) คือ การนำข้อมูลความรู้ที่สรุปรวบรวมมาทำเป็นสื่อสารสนเทศโดยการสรุปให้ออกมาในรูปแบบ
ของรูปภาพ ไดอะแกรม สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนที่ กราฟ ฯลฯ แล้วนำมาออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ที่มีความ
ชัดเจน ดูแล้วให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถสื่อสารให้ผู้รับสารเข้าใจเนื้อหาความรู้ได้โดยไม่ต้องมา
ขยายความอีก ซึ่งมีความเหมาะสมกับกรณีศึกษาที่มีภาวะสมาธิสั้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งหลักการและ
แนวคิดดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วริศรา จุ้ยดอนกลอย (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรม
เสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ที่มีภาวะสมาธิสั้น พบว่า 1. ได้โปรแกรมเสริมสร้างทักษะทาง
สังคมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นที่เชื่อถือได้ ซึ่งมี องค์ประกอบ 3 ส่วนดังนี้ คือ (1) แบบสำรวจทักษะทางสังคมมีค่า
อำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.26-0.81 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ค่าคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 51 คะแนน (2) แผนการจัดกิจกรรม
เสริมสร้างทักษะทางสังคมมีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 70.4/75.8 (3) แบบประเมินทักษะทางสังคมก่อนและหลังการ
ทดลอง มีค่าความดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกตเท่ากับ 0.81 และแบบประเมินทักษะทางสังคมระหว่างจัดกิจกรรม มีค่าความ
ดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกตเท่ากับ 0.95 2. โปรแกรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างทักษะทาง
สังคมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น โดย (1) ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมสร้างทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ทักษะทางสังคมของ
นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ที่ผ่านวิธีการทางการแพทย์กับวิธีการทางการแพทย์ควบคู่การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคม
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการใช้เรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของกรณีศึกษา นับเป็นวิธีการที่
ช่วยให้กรณีศึกษาที่มีความเข้าใจในข้อมูลทางสังคมเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เกิดทักษะทางสังคม การจัดการกับพฤติกรรมที่
เหมาะสม ผ่านสถานการณ์ที่มีลักษณะและรูปแบบเฉพาะตามความต้องการของกรณีศึกษา โดยใช้ตัวแนะนำทางสังคม
(Social Cues) ของเหตุการณ์ แม้วิธีการนี้จะเป็วิธีการที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้กับเด็กออทิสติก แต่วิธีการนี้สามารถนำมาใช้ใน

เด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่น ๆ แม้แต่เด็กที่มีพัฒนาการตามปกติก็ได้ (Gray, 2007) เช่นเดียวกับ Gent, (2006) ได้นำวิธีการใช้เรื่องราวทางสังคมมาใช้กับเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นเพื่อให้มีความเข้าใจในสถานการณ์ทางสังคมไปในทิศทางที่ดีขึ้นในการวิจัยครั้งนี้การศึกษาดังกล่าวทางวาจาในชั้นเรียน พบว่า ระยะที่ 1 A(1) ระยะเส้นฐาน เป็นระยะที่ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกมารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณีศึกษาโดยที่ไม่ได้ให้การปรับพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่สูงสุดคือ 9.20 ครั้ง/คาบ ในระยะที่ 2 B(1) ระยะการสอนพฤติกรรมโดยใช้การสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิกให้กับกรณีศึกษาซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่ลดลงจากระยะที่ 1 โดยค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 7.40 ครั้ง/คาบ ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการปรับพฤติกรรมโดยใช้การสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก ในระยะที่ 3 A(2) ระยะหยุดยังเป็นระยะที่ผู้วิจัยยุติการให้การปรับพฤติกรรม โดยกลับไปใช้กระบวนการเช่นเดียวกับระยะที่ 1 คือสังเกตและบันทึกมารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณีศึกษาเพียงอย่างเดียว ซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่มีค่าเฉลี่ยความถี่เพิ่มขึ้นจากระยะที่ 2 โดยค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 8.50 ครั้ง/คาบ ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการไม่ได้รับการปรับพฤติกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่อ อินโฟกราฟิก และในระยะที่ 4 B(2) ระยะการสอนพฤติกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก พบว่ามารยาททางวาจาในชั้นเรียนของกรณีศึกษาลดลงจากทุกระยะ คือมีค่าเฉลี่ยความถี่อยู่ที่ 4.95 ครั้ง/คาบ ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการไม่ได้รับการปรับพฤติกรรมซ้ำ ๆ ด้วยเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก จะเห็นได้ว่าการแสดงมารยาททางวาจาที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของกรณีศึกษาลดลงนั้นน่าจะเป็นผลมาจากการได้รับการสอนพฤติกรรมโดยใช้การสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Story) ผ่านสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปาวรีย์ ชาวสมบูรณ์ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เรื่องราวทางสังคมร่วมกับวีดิทัศน์แสดงต้นแบบพฤติกรรม ผลการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกในด้านการขออนุญาตผู้อื่นก่อนหยิบของและการเข้าแถว นักเรียนออทิสติก ทั้ง 3 คนสามารถแสดงพฤติกรรมการขออนุญาตเพื่อนก่อนหยิบของ การขออนุญาตครูก่อนหยิบของ การเข้าแถวรับอาหารและการเข้าแถวส่งงาน ได้ถูกต้องเหมาะสมด้วยตนเองส่งผลให้มีทักษะทางสังคมที่ดีขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ในการพัฒนาเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้นนั้น ครูควรเริ่มจากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลและรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในวิชาอื่น ๆ ผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้สามารถนำมาออกแบบแผนการสอนพฤติกรรมและเรื่องราวทางสังคมได้อย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาและความแตกต่างเฉพาะบุคคล
2. ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนพฤติกรรมในทุก ๆ ขั้นตอนนักเรียนควรได้รับการกำลังใจเป็นการเสริมแรง ครูควรพูดให้นักเรียนเกิดความคาดหวังและมั่นใจว่านักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้
3. ควรมีแผนการสอนวิกฤตเพื่อรองรับการสอนในประเด็นที่นักเรียนมองว่า การพูดด้วยคำหยาบเป็นเรื่องปกติ เพราะเพื่อน ๆ ในห้องเรียนคนอื่นก็พูดคำหยาบเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรนำไปศึกษากับนักเรียนสมาธิสั้นในระดับชั้น และเพศอื่น รวมถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทอื่น ๆ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรออกแบบเพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้ เช่น นักเรียนพูดคำหยาบคำใดบ้างหรือพูดแทรกในสถานการณ์ใด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น
3. ควรทำการศึกษาติดตามผลของการสอนเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบของสื่ออินโฟกราฟิกในการพัฒนามารยาททางวาจาของนักเรียนสมาธิสั้นในระยะยาว เช่น หลังการทดลอง 3 เดือน 6 เดือน เป็นต้น เพื่อดูความคงทนของมารยาททางวาจา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. 2565. โรคสมาธิสั้น : เป็นได้กับทุกคนได้ (Online). www.dmh.go.th, 1 เมษายน 2565.
- ชาญวิทย์ พรนภดล. 2563. โรคสมาธิสั้น (Attention – Deficit/ Hyperactive Disorder- ADHD) **จิตเวชเด็กและวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ: ปิยะนงค์เอนเตอร์ไพรส์.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. 2555. การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัตินักวิจัยจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2560. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปาวรีย์ ขาวสมบูรณ์. 2564. การส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 **โดยใช้เรื่องราวทางสังคมร่วมกับวีดิทัศน์แสดงต้นแบบพฤติกรรม**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วริศรา จ้อยดอนกลอย. 2553. การพัฒนาโปรแกรมเสริมทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 **ที่มีภาวะสมาธิสั้น**. ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อวยพร สะอาด. 2560. “ผลการใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” *Veridian E-Journal, Silpakorn University Humanities, Social Sciences and arts* 10 (2): 572-582.
- Gent Shari. 2006. *Ask A Specialist*. July 11 2022. From http://www.askaspecialist.ca.gov/archives/2006/ADHD/June_2006.htm.
- Gray Corol. 2007. *What are Social Stories?* July 11 2022. From <http://www.thegraycenter.org>.
- Ollhoff. 2004. *Getting Along: Teaching Social Skills to Children and Youth*. Minnesota: Sparrow Media Group.

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 7” ประจำปี 2566
วันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม 2566 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. **ชื่อบทความ** : การสอนเรื่องราวทางสังคมผ่านสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนามารยาทวาจา : กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. **หัวข้อการประเมินบทความ**

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓			
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	✓			
3. บทนำ		✓		ควรอ้างอิงแหล่งข้อมูลให้มากขึ้น
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)				
6. วิธีดำเนินการวิจัย		✓		- เพิ่มการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย	✓			
9. อภิปรายผล		✓		ควรอภิปรายเพิ่มว่าจุดเด่นของกิจกรรมหรือ Info ตรงไหนที่ทำให้เกิดผลที่ดีขึ้น
10. ข้อเสนอแนะ		✓		จัดหน้าให้สวยงามตามแบบฟอร์ม
11. เอกสารอ้างอิง		✓		รายการอ้างอิงในเนื้อหา มีมากกว่าอ้างอิง ตรวจสอบอีกครั้งให้ตรงกัน
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ✓ ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์